:ממ

d) [urcley] a. |u"c],
d) [area | 10" ariac],
d) (urc | 70 aris | 10" ar

נה.], ו) [גי׳ רי״ף ורל״ם ומ"מ ושאלמות רב כהנאז.

ז) [לקמן נ: נא.], **ח**) נ״א דלא, **ט**) [דף נא.],

הגהות הב"ח

(מ) במשום ואמר לכם

כל היום: (3) פרש"י ד"ה

מושכרת וכו' וחצירו של

מוכר הוא. נ"ב עיין לקמן דף ק"ב מוקי לה דוקא

בחצר דמשכיר ותורא דאתו

מעלמא וע"ם:

גליון הש"ם

'תום' ד"ה ש"מ וכו' ותימה דלשתוק משתות למקח. עיין נתשו' מהר"י

לבית לוי סי׳ ו':

מוסף רש"י

שמא יאמר לו. המקבל

מעות, נשרפו חטיך בעליה. אי מתרמי ליה

ולא בהצלתן אשתכר, להכי

אוקמינהו ברשותיה להיות

הפסד השריפה עליו והשכר

הפסף השתריפה עניי והשכר לחזור אם נתייקרו, דלימסר נפשיה לאצולינהו (קדושין

: ורנוי"ז נורוריו פא

ממטיה להו לביתיה (חולין

פג.). כדרך שתיקנו משיכה במוכרין. לחזור נו המוכר כל זמן שלח

שיכה בלקוחות. לחזור נשניל חותה תקנה

עלמה דנשרפו חטיר. דכל

משך הלוקח, כך

דליקה

לאטרח לאצולינהו,

לא בשריפתו אפסיד

בו א מיי׳ פ״ב מהל׳ עשין פח טוש"ע ח"מ סי רצא סעיף ב:

לל ב מיי' פ"ג מהלכות מכירה הל' ו ועיין טוש"ע ח"מ סי׳ קלח סעיף :5

ט. נה ג ד מיי שם סמג שם טוש"ע ח"מ סי רד

סעיף ב: גם ה מיי׳ פי״ב שם הלי ב ט סמג עשין פב טוש"ע ח"מ סי רכז סעיף בום עות מי יכו ספף ב מי ב הלי ה ב מיי שם הלי ה מוש"ע שם פעיף ז: מא ז ח מיי' שם הל' ב

מוש"ע שם סעי׳ ג וסעיף ד: סג י מיי׳ שם הלי ו נוש"ע שם סעיף ו

וקעיף ח:

משנה טוש"ע שם סעי׳ ב:

רבינו חננאל

פיםקא ר' שמעון אומו בל שהכסף בידו ידו על העליונה: תניא ר' שמעון אומר אימתי בזמן שהכסף ופירות ביד מוכר אבל לוקח. לא בידו ממש אלא . ברשותו כגוז שהית׳ עליית בו שותו כגון שוחת עליחת לוקח מושכרת למוכר ואמר לו מכרתי לך הפירות ואמר *דו בוכות* דין הב... שיש לי בעליתך וקיבל המעות כיון שהפירות ברשות הלוקח קנה ואין . המוכר יכול לחזור בו וכו׳. שמע דקא בעי למינסביה יבי פרזק רופילא פי׳ עוב׳ חמרא אמר ליה רב חסדא ללוקח אי תהדר בו לו) . קביל עלך מי שפרע דהא . לא משכת דכדרד שתיקנו משיכה בלקוחות. כשם שהמוכר חוזר כך לוקח שהמוכר חוזר כך לוקח חוזר: **כותני'** האונאה ד' כסף מכ"ד כסף לסלע שתות למקח. איתמר רב טונות לנוקות. איתנו דב כהנא אמר שתות מקח שנינו ולא שתות מעות. ושמואל אמר שתות מקח והוא הדין לשתות מעות שבין זה ובין זה אונאה היא. כולי עלמא שוה ו׳ בה' ושוה ו' בז' כיון דבתר מקח אזלינן אונאה היא. כי פליגי שוה ה׳ בו׳ שוה ז׳ בו׳ לרב שוה ה׳ בו׳ ביטול מקח הוא דהא חומשא . רמקח הוא ושוה ז' בו' כיון דפחו׳ משתות [הוא] מחילה היא. ושמואל אמר לא הוי ביטול מקח אלא אם מכר שוה ד' בה' דבין לגבי המעות . ובין לגבי המקח יתר משתות הוא וזהו פירוש משני צדדין. וכן שוה ז׳ בח' הוא פחו' [משתו'] משני צדדין לפיכך הויא מחילה. ומקשינן ממתניי תנן האונאה ד' כסף מכ"ד . כסף לסלע שתות למקח . מאי לאו דובין שוה כ׳ בכ"ד שהז ה' בו' וש"מ

ופריק רב כהנא לא כגון דזביז שוה כ"ד (בכ"ה)

בבדי שיראה לתגר או לקרובו. וא"ת א"כ נתת דבריך לשיעורים אמרי ליה והא אמרו ליה רבנן לרבא. רבינא אמר להא מילתא דפעמים שהם רחוקים ממנו ופעמים שהם קרובים וי"ל דלעולם יש שיעור אחד לפי מה שמלוי רוב פעמים שיוכל להראות לתגר או לקרובו ואם הם קרובים או רחוקים בשביל כך לא יתנו לו שהות לא פחות

ולה יותר: שתות מעות נמי שנינו. אפילו למאן דאמר שתות מעות נראה יותר לילך אחר שתות מקח שהאונאה והטעות תלויה במקח אבל מעות אין אונאה וטעות תלויה בהם שאין נריכין שומא: ישור חמשא בשיתא בשול מקח הוי. וח״ת מנח לן הא דלמא הא הוי נמי שתות מקח דהוי שתות מלבר ויש לומר דמסתמא אית לן למיזל בתר שתות שוה המהח שהאונאה והטעות תלויה בו ועוד דכשנתאנה מוכר לא תמלא שתות מלבר דשוי שיתא בחמשא היינו שתות מלגיו: ש"ב שתות מעות נמי שנינו. וח"ת חם כן מחי שתות למקח דקתני מתניתין וי"ל דמפרש היינו אונאה שתות שנהיה במקח °ותימה

תנן הורה רבי מרפון בלוד. תימה מה הוסיף להקשות מסיפא ממה שהקשה כבר ברישא:

דלשתוק משתות למקח:

אחמרא לסוף שמע דקא בעי למנסביה דבי פרזק רופילא אמר ליה הב לי זוזי לא בעינא חמרא אתא לקמיה דרב חסרא אמר ליה סיכדרך שתיקנו משיכה במוכרין כך תיקנו משיכה בלקוחות: מתני פהאונאה ארבעה כסף מעשרים וארבעה כסף לסלע שתות למקח יעד מתי מותר להחזיר עד כדי שיראה לתגר או לקרובו הורה רבי מרפון בלוד האונאה שמונה כסף מעשרים וארבע כסף לסלע שליש למקח ושמחו תגרי לור שמר להם כל היום מותר לחזור אמרו לו יניח לנו רבי מרפון במקומינו (6) וחזרו לדברי חכמים: גב" אתמר רב יאמר שתות מקח שנינו ושמואל אמר ישתות מעות נמי שנינו שוי שיתא בחמשא שוי שיתא בשבעה כולי עלמא לא פליגי דבתר מקח אזלינן ואונאה הויא כי פליגי שוי חמשא בשיתא ושוי שבעה בשיתא לשמואל דאמר בתר מעות אזלינן יאידי ואידי אונאה הוי לרב דאמר בתר מקח אולינן שוי חמשא בשיתא בימול מקח הויא שוי שבעה בשיתא מחילה הויא ושמואל אמר כי אמרינן מחילה ובימול מקח "היכא דליכא שתות משני צדדים אבל היכא דאיכא שתות מצד אחד אונאה הויא תנן האונאה ד' כסף מעשרים וארבעה כסף לסלע שתות למקח מאי לאו דזבין שוי עשרים בעשרין וארבעה ושמע מינה שתות מעות נמי שנינו לא דובין שוי עשרים וארבעה בעשרים מי נתאנה מוכר אימא סיפא עד מתי מותר להחזיר בכדי שיראה לתגר או לקרובו ואמר רב נחמן "ילא שנו אלא לוקח אבל מוכר לעולם חוזר אלא דובין שוי עשרים וארבעה בעשרין ותמניא תנן הורה רבי מרפון בלוד האונאה שמונה כסף מעשרים וארבעה כסף לסלע שליש למקח מאי לאו דזבין שוי שיתסרי בעשרים וארבעה וש"מ שליש מעות גמי שנינו לא דובין שוי עשרים וארבעה בשיתסר מי נתאנה מוכר אימא סיפא אמר להם כל היום מותר לחזור וא"ר נחמן לא שנו אלא לוקח אבל מוכר לעולם חוזר אלא דזבין שוי כ"ד בתלתין ותרין תניא כוותיה דשמואל מי שהומל עליו ידו על העליונה כיצד מכר לו שוה ה' בו' מי נתאנה לוקח יד לוקח על העליונה רצה אומר תן לי מעותי או תן לי מה שאוניתני מכר לו

אמרי ליה לא אמר לי ליהוו הנך זוזי בפקדון גבך דהא חשכה לי אמרי ליה הא ביתא קמך אותבינהו בביתא ואיגנוב אתא לקמיה דרבא אמר ליה כל הא ביתא קמך לא מיבעיא שומר שכר דלא הוי אלא אפילו שומר חנם נמי לא הוי אמרי ליה והא אמרו [ליה] רבגן לרבא איבעי ליה לקבולי עליה מי שפרע ואמר לי לא היו דברים מעולם: רבי שמעון אומר כל שהכסף בידו ידו על העליונה יוכו': תניא אמר ר"ש אימתי בזמן שהכסף והפירות ביד מוכר אבל כסף ביד מוכר ופירות ביד לוקח אינו יכול לחזור בו מפני שכספו בידו בידו ביד מוכר הוא אלא מפני שדמי כספו בידו פשימא אמר רבא הכא במאי עסקינן בכגון שהיתה עלייה של לוקח מושכרת ביד מוכר מעמא מאי יתקינו רבגן משיכה גזירה שמא יאמר לו נשרפו חימיך בעלייה הכא ברשותיה דלוקח נינָהו אי נפלה דליקה באונם איהו מרח ומייתי לה יההוא גברא דיהיב זוזי

תקנתה דטעמה מחי תקון רבנן כו': ה"ג שמה תפול כו' לה גרם ליה. ח אלא לישנא אחרינא הוא והיא היא: פרוק. שם השר: רופילא. משנה למלך: כדרך שחקנו משיכה. לחזור בו המוכר כל זמן שלא משך הלוקח: כך מיקנו משיכה. לחזור בהן הלקוחות: מתבר' החונחה

אמרתי לו לההוא מרבנן היכי אמרת דלאו חזרת מקח וממכר הוא

והא אמרו ליה רבנן לרבא איבעי ליה לקבל מי שפרע: אימתי.

לחזור בו דאוקמינהו רבנן ברשותיה

לחזרה כי היכי דליטרח ולציל: מפני

שכספו בידו. משמע שהלוקח קיבל

כבר כספו: פשיטה. הרי משיכה יש

ואפילו רבנן מודו: מושכרת ביד

מוכר. והיו הפירות מונחין ביד

הלוקח ולא שתקנה לו חצירו בנתינת

המעות דכיון דקיבל השכר נקנה המקום למוכר כל ימי השכירות

וחלירו של מוכר הוא (כ) אלא ר׳ שמעון

אית ליה מעות קונות דבר תורה

כדאמרינן (לעיל דף מו:) ומשיכה

תקנתא דרבנן היא והכא לא אינטריך

יש חזרה בדבר: בומן שהכסף ופירות ביד המוכר. דיכול מוכר

ארבעה כסף. מעות כסף שהם שש בדינר: מעשרים וחרבעה כסף לסלע. אם היה המקח בדמי הסלע שהוא כ"ד מעות דהשתא הויא אונאה שתות למקח חייב להשיב לו כל אונאתו ארבעה כסף: עד מתי מותר להחזיר. מי שנתאנה. והא דנקט לשון מותר לאשמועינן דליכא אפילו מי שפרע להחזיר המקח או שיתן לו אונאתו: עד כדי שיראה המקח לחגר או לאחד מקרוביו. ואם שהה יותר מחל על אונאתו: ושמחו סגרי

לוד. שהיו בקיחין בסחורה ומוכרין ביוקר: גבז' שחום מקח שנינו. דוקא קתני מתני׳ שתות למקח שאם האונאה שתות לשויו של מקח הויא אונאה אבל אם פחות או יותר היא אף על פי שישנה שתות אצל מעות שנתן זה אין זה קרוי שתות להיות בו דין אונאה. חהו דין אונאה שתות להיות המקח קיים ואין אחד יכול לחזור אלא מחזיר אונאה אבל אם פחות משתות מחילה היא ואין מחזיר לו כלום ואם יותר על שתות שניהם

וכל לד שחתה מולח שם שתות

שכן כי מוקמת לחזרה נמי ברשות לוקח מסר נפשיה המוכר וטרח ומציל שאם יראה הלוקח דליקה באה אמר חוזרני בי (לעיל מז:). לא שנו. נכדי שירחה, אלא לוקח. שמקחו נידו ויכול להראותה, אבל מוכר לעולם חוזר. שאין בידו מה להראות ולימלך אינו מכיר בהונאחו עד שירחה טלית חחרת עד שירחה טכית מעונע כדמותה נמכרת בדמים יקרים, הלכך לעולם חור אם לא נחייקרו טלימות בינתים (לקחן ו:). חוזרין אפי׳ רלה להחזיר לו האונאה הרשות ביד שניהם לחזור הכי מוקמינן לה לקמן (דף נ:): ושמואל חמר שתות מעות נמי שנינו. מתני׳ דקתני שתות למקח לאו אשויו של מקח דוקא קאי אלא כל התנאי קרוי מקח בין מעות שניתנו בו בין דמי החפץ

> ושמואל שתות מעות נמי קאמר וכל שכן שתות מקה: כי פליגי שוי המשא בשיהא. ונתאנה לוקה בזה שהוא חומש למקח ויותר משתות הוא זה אבל אלל מעות שנתן שתות הוא. אי נמי שוי שבעה בשיתא ונתאנה מוכר בזוז לגבי מקח אין כאן שתות אלא שביעים ופחות משתות היא ולגבי מעות הוי שתות: אידי ואידי. בין שוי שבעה בשיתא בין שוי חמשא בשיתא: משני לדדין. באחד משני לדדין: מאי לאו דובין שוי עשרים בעשרים וארבע. ונתאנה לוקח דהוה ליה חומש לגבי מקח ארבעה הוי חומש של עשרים וקרי ליה אונאה ולא קרי ליה ביטול מקח: לא דובין שוי עשרים וארבע בעשרים. דהוה ליה שתות למקח: ופרכינן ומי נחאנה מוכר. בתמיה: לא שנו. דבכדי שיראה ותו לא אלא לוקח: אבל אם נחאנה מוכר לעולם מוכר הוור. ולקתוש מפ׳ טעמא: אלא דובין כו׳. דהוה ליה שתות למקח ונתאנה לוקח: **סניא כווחיה דשמואל.** דבין שתות מקח בין שתות מעות: מי שהוטל עליו. מי שהחונאה עליו מי שנתאנה:

> אונאה בין לצד מעות בין לצד שויו של חפץ יש שם אונאה ואין כאן לא מחילה ולא ביטול מקח. והשתא מפרש פלוגתייהו: שוי שיתא

בחמשא. ונתאנה מוכר או שוי שיתא בשבעה ונתאנה לוקח: כולי עלמא. בין לרב בין לשמואל אונאה הוא דהא שחות היא ללד מקח

שוה

שוס [ברית] שהן ור ברי הוא שתות למקח. ואקשיי עליה תוב כי האי גוונא מדברי ר' טרפון ופריק לטעמיה. וקי"ל כשמואל דתניא כוותיה דתניא מי שהוטל עליו ידו על העליונה כיצד מכר לו שוה חמשא בששה מי נתאנה לוקח ידו על העליונה רצה אמר לו תן לי מעותי. או תן לי מה שאוניתני וכן אם מכר לו שוה ששה בחמשה מי נתאנה מוכר ידו על העליונה רצה אומר לו תן לי מקחי או תן לי מה שאוניתני: